

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm VI. Ad aures.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

suam ab alio occupatam esse, civilem possessionem retineat, non procedit contra eum praescriptio, ut docui in *cit. c. 8. n. 5.* & sumitur ex *l. Si id 23. §. Quod autem est. l. Si de eo. 40. §. Si forte. ff. de acquirenda possessione.*

Refert autem, num Dominus sciat rem suam ab alio occupatam esse, an non sciat; in 1. casu si rem dimittat, aut recuperare negligat, breui tempore eius civilem possessionem, quam naturaliter perdidit, etiam civiliter seu animo deseruisse censetur. *argumento. l. Quod meo. §. Si dum. ff. de acquirenda possessione.* sin autem ignoret, tunc requiritur ad amittendam possessionem, tanto tempore rem à Domino negligi, ut obliuio induci possit, & consequenter animus possidendi amissus sit. Secundum *Bart. in eis. l. Si de eo. §. Si forte.*

CAPITVLVM VI.

Ad aures.

PARAPHRASIS.

Parochus nomine Ecclesiae suae vendicare voluit jus decimarum, quia agri intra fines Parochiae constituti essent, sed alter Parochus, qui decimas ex his agris minimum 40. annis perceperat, praescriptione se defendit, hoc casu ait *Alexand. III.* huius possidentis meliorem esse conditionem, quia quadragenalis praescriptio omnem profusam actionem excludit.

SUMMARIVM.

1. Ecclesia contra Ecclesiam aliam non minus quam priuatus indiget quadraginta annis ad praescribendum in iuribus & rebus immobilibus.
2. Annorum 40. possessio cum bona fide praescriptionem inducit, per quam omnis actio excluditur.
3. Duplex huius praescriptionis effectus.

Notand. I. Sicuti priuatus, ita etiam Ecclesia contra aliam Ecclesiam indiget 40. annis ad praescribendum in iuribus & rebus immobilibus.

Obicitur, quod priuilegiatus non utitur priuilegio contra pariter priuilegiatum, sed utroque in tali casu cessante priuilegio, seruari debet jus commune, sicuti docent DD. in *l. Sed & milites. ff. De excusatione tutorum.*

Resp. Ex doctrina *Bart. in Auth. quas actiones. C. de sacrosanctis Ecclesiis*, Regulae illi tunc locum esse, si duo in eadem causa pariter priuilegiati sint, secus verò si pariter priuilegiati non sint, quia vnus agit de damno vitando, & alter de lucro non amittendo, qua ratione si Ecclesia laedatur ab altera Ecclesia, in integrum conceditur laesa restitutio, quia potior fauor est, seu priuilegium, ne Ecclesia damnum ferat, quam ne alteri lucrum auferatur. *l. verum. 12. §. ult. ff. de minoribus.*

Non item locus est Regulae, si vnus priuilegiatus sit in genere, alter verò specialiter in causa, de qua agitur, hoc enim casu speciale priuilegium praefertur, ut hinc: nam Ecclesia quae praescribit generaliter priuilegiata est, non item in causa praescriptionis, ut minore tempore, quam priuatus praescribere possit: at verò altera Ecclesia in hac ipsa causa praescriptionis priuilegiata est, ut minore quam 40. annorum tempore contra eam praescribi nequeat.

Nota II. 40. Annorum possessio cum bona fide praescriptionem inducit, per quam omnis actio excluditur.

Hinc collige, quod qui ita rem vsu cepit, eius jus siue dominium sibi acquirit, ex quo duo effectus sequuntur, 1. est, quod tamen post exactum legitimum tempus possessor cognouit rem ad alterum pertinuisse, eam tamen tanquam suam titulo vsucapionis factam retinere, nullòque iure cogi possit ad restitutionem, quandoquidem omnis actio, consequenter omne jus ex altera parte per legem praescriptionis exclusum est.

Alter, si is, qui rem dicto modo vsucepit, juris errore ductus restituat, ratus esse alienam & restitutioni obnoxiam, quod tanquam indebitè datum repetere, & ut suum vindicari possit. Sicut docui *cit. tr. 1. de just. s. 8. in fine.*

Id

Id solum monendi sumus, si jus possessori præsumptiuè resistat, ei verò, contra quem fit præscriptio assistat, vt in casu huius Capituli, tum vltra annos 40. requiri titulum coloratum, sine titulo autem præscriptionem non perfici, nisi tempore immemoriali. *l. 6. 1. eodem tit. in 6.*

CAPITVLVM VII.

Causam.

PARAPHRASIS.

Controuersia erat super jure decimarum inter Archidiaconum Reginensem & G. Nobilem virum. Eam Alexand. III. commisit Parmensi Episcopo, mandans ei, vt adversus nobilem causam decidat, non obstante, quòd is præscriptionem temporis obijciat, aut concessionem factam à persona seu Ecclesiastica, seu sæculari; quia cum Laici decimas possidere non possint, nulla ratione eas præscribere valent.

SUMMARIUM.

1. Ius decimarum in personam vel communitatem laicam transferri, vel alienari non potest.
2. Ius decimarum in titulum habens, v.g. Parochus, earum fructus percipiendos vendere, vel ad tempus vitæ suæ elocare potest.
3. Prælati Ecclesiastici ex justa causa præcedente tractatu & consensu Capituli, decimas Laico in perpetuum feudum dare non potest. potuit ante Lateranense Concilium.
4. Laicus legitimo titulo decimas consecutus, an & quando alienare possit?
5. Ius decimarum Laicus nullo vnquam tempore præscribitur.
6. Si tamen illud per tempus immemorabile, assistente sibi publica fama & opinione, habuerit presumptionem juris pro se habet ita, vt in neutro foro ad decimarum restitutionem teneatur.

NOT. I. Ius decimarum in personam Laicam (idèmq; sentiendum de com-

munitate Laicorum) transferri vel alienari non potest.

Sed exactius distinguendum: vel jus decimarum possidens est Ecclesiastica persona, vel laica; Si primum, vel habet jus decimarum in titulum Beneficij, v.g. Parochus aut Capellanus Ecclesiæ, hoc casu jus decimarum secundum se & absolutè alienare non potest, quamuis fructus percipiendos ad vnum, pluresue annos vendere, vel ad tempus vitæ suæ locare potest, ita vt mortuo ipso beneficiario expiret locatio seu concessio, quia extincto jure dantis, extinguatur etiam jus accipientis. *l. Lex vel galis. ff. de pignoribus. & docui l. 3. tract. 4. de Inst. c. 10. n. 5. & tract. 4. c. 6.* Vel jus decimarum competit in proprietatem, quia nexum est Monasterio, Prælaturæ, aut Episcopatu, tunc dicendum, quòd Abbas, aliusue Ecclesiæ Prælati, ex justa causa, præcedente tractatu, & consensu Capituli decimas laico in feudum perpetuum dare potuerit ante Lateranense concil. sub Alexand. III. habitum anno M. C. LXXX. postea vetò talis in feudum concedendi facultas, in dicto Concilio penitus sublata fuit, vt docui *l. 4. tract. 6. c. 6. n. 4.* Verùm quæ decimæ ante Lateranense Concil. in feudum concedi solebant, eæ etiam postea à Prælati concedi potuerunt, cum hæc non censeatur noua alienatio secundum *gl. in c. Prohibemus. 19. verb. Laicos de decimis. Felin. hic n. 4.*

Si secundum, tunc certum est, quòd Laicus decimarum jus alienare non possit, si illud titulo non legitimo consecutus est. *cit. c. Prohibemus.* Sin autem titulo legitimo, videlicet ex feudi concessione facta à Prælato ante Lateranense Concilium, tunc refert, quâ formâ feudum datum fuerit, num ex pacto & prouidentia, ita vt ad extraneam personam transferri non posset, an verò concessio absolutè facta sit, ita vt esset feudum liberum seu francum, ita *Felin. hic. n. 4.*

Not. II. Laicus jus decimarum nullo vnquam tempore præscribere potest, nam sine possessione (videlicet ciuili ac iuridica)